Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	2Cob/59/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1121205252
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ľubica Krišková
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2024:1121205252.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Viery Malinowskej v právnej veci žalobcu: Novogal a.s., Hlboká cesta 1421, 941 31 Dvory nad Žitavou, IČO: 00 199 567, zastúpeného: SUCHÝ & PARTNERS s. r. o., Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 52 826 791 proti žalovanému: Svoradova, a. s., Budova ORBIS, Rajská 7, 811 08 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 133 287, zastúpenému: G. Lehnert, s. r. o., advokátska kancelária, Budova ORBIS, Rajská 7, 811 08 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 31 347 762, o určenie neplatnosti právnych úkonov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 40Cb/76/2021-316 zo dňa 8.9.2022 takto

r o z h o d o l :

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 40Cb/76/2021-316 zo dňa 8.9.2022 p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol, že žalobu zamieta (výrok I) a žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd určil, že stanovenie mimoriadnej splatnosti úveru a výzva na zaplatenie zmluvnej pokuty zo dňa 14.07.2021 adresované obchodnej spoločnosti Novogal a.s. Hlboká cesta 1421, 941 31 Dvory nad Žitavou, IČO: 00 199 567, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, vložka číslo: 24/N od obchodnej spoločnosti Svoradova, a. s., so sídlom Rajská 7, 811 08 Bratislava, IČO: 47 133 287 zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa vložka číslo: 5750/B5750/B, je neplatné. Súd určuje, že ustanovenie čl. V. ods. I. písm. a) zmluvy o úvere uzavretej dňa 10.09.2019 medzi obchodnou spoločnosťou Svoradova, a. s., so sídlom Rajská 7, 811 08 Bratislava, IČO: 47 133 287, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sa, vložka číslo: 5750/B v právnom postavení veriteľa a obchodnou spoločnosťou Novogal a.s., Hlboká cesta 1421, 941 31 Dvory nad Žitavou, IČO: 00 199 567, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, vložka číslo: 24/N v právnom postavení dlžníka, je neplatné. Súd určuje, že ustanovenie čl. IV. ods.16. zmluvy o úvere uzavretej dňa 10.09.2019 medzi obchodnou spoločnosťou Svoradova, a. s., so sídlom Rajská 7, 811 08 Bratislava, IČO: 47 133 287, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sa, vložka číslo: 5750/B v právnom postavení veriteľa a obchodnou spoločnosťou Novogal a.s., Hlboká cesta 1421, 941 31 Dvory nad Žltavou, IČO: 00 199 567, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, vložka číslo: 24/N v právnom postavení dlžníka, je neplatné.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku ďalej vyplýva, že podľa žaloby žalobca v právnom postavení dlžníka a žalovaný v právnom postavení veriteľa, uzavreli dňa 10.09.2019 zmluvu o úvere, predmetom ktorej je záväzok veriteľa na požiadanie dlžníka poskytnúť v jeho prospech peňažné prostriedky v celkovej výške 4.000.000,00 EUR a záväzok dlžníka poskytnuté peňažné prostriedky spôsobom a za podmienok dohodnutých zmluvou veriteľovi vrátiť. V zmysle čl. II. ods. 7 zmluvy o úvere bola uzavretá zmluva o prevode členského podielu v družstve a o kúpe cenných papierov medzi žalovaným ako kupujúcim a P.. A. Ô., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Tajovského 2537/5, 945 01 Komárno, predmetom ktorej je nadobudnutie majetkovej účasti P.. A. Ô. v družstve Poľnohospodárske družstvo KOLTA, so sídlom Kolta 941 33, IČO: 00 199 281 žalovaným, a to s odloženou účinnosťou, kedy právne účinky určených dojednaní zmluvy o prevode členského podielu v družstve a o kúpe cenných papierov sa odkladajú do splnenia podmienky, že najneskôr do 6 mesiacov, odkedy sa žalobca dostane do omeškania so zaplatením celkovej pohľadávky žalovanému, žalovaný ako kupujúci prejaví svoju vôľu, že trvá na prevode prevádzaného členského podielu v zmysle zmluvy o prevode členského podielu v družstve a o kúpe cenných papierov. Dňa 21.06.2021 bola žalobcovi od žalovaného doručená žiadosť o predčasné splatenie úveru zo dňa 17.06.2021. O mesiac neskôr bol žalobcovi doručený list, stanovenie mimoriadnej splatnosti úveru a výzva na zaplatenie zmluvnej pokuty zo dňa 14.07.2021, ktorým žalovaný informoval žalobcu, že celková pohľadávka mala ku dňu vyhotovenia oznámenia výšku 4.080.547,95 EUR, sa mala stať splatnou v najbližší pracovný deň nasledujúci po dni doručenia tohto oznámenia žalobcovi. Zároveň týmto oznámením vyzýva žalobcu zaplatiť v lehote 20 pracovných dní od doručenia tejto výzvy zmluvnú pokutu vo výške 1.000.000,00 EUR v zmysle čl. IV bod 17 zmluvy. Žalobca poukázal na ustanovenie § 137 písm. c) CSP a uviedol, že naliehavý právny záujem odôvodňuje tým, že existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo extrémneho nárastu dlhu a postihu zabezpečeného majetku v prospech úveru bez súdnej kontroly, najmä súčasným pôsobením inštitútu straty výhody splátok, sankcie za údajné porušenie zmluvy o úvere a mimosúdnym výkonom práva. Naliehavý právny záujem žalobcu preukazuje jednak existenciou stavu neistoty žalobcu a zároveň tým, že uvedenú neistotu je potrebné odstrániť, a to práve navrhovaným určovacím výrokom súdu. Zastáva názor, že len takýmto určením sa odstráni stav právnej neistoty spočívajúci v tom, či je daná splatnosť úveru 6 mesiacov na základe žiadosti žalovaného o predčasné splatenie úveru alebo či súd má za to, že došlo k porušeniu zmluvy o úvere a teda mohla nastať okamžitá mimoriadna splatnosť úveru.

4. Na pojednávaní dňa 08.09.2022 žalobca poukázal na Obchodný register, podľa ktorého podpisujú za spoločnosť Svoradova, a. s. predseda a podpredseda predstavenstva spoločne tak, že k vytlačenému podpisu, funkcii a menu pripojí podpisujúci svoj podpis. Zmluva bola podpísaná predsedom predstavenstva JUDr. Mikulášom Trstenským Csc, ktorého funkcia zanikla uplynutím 5 ročného funkčného obdobia 25.04.2018, takže dokumenty neboli podpísané riadne, z čoho vyplýva ich absolútna neplatnosť.

5. Súd prvej inštancie pripustil na pojednávaní zmenu žaloby nasledovne: „ I. Stanovenie mimoriadnej splatnosti úveru a výzva na zaplatenie zmluvnej pokuty zo dňa 14.07.2021 adresované obchodnej spoločnosti Novogal a.s. Hlboká cesta 1421, 941 31 Dvory nad Žitavou, IČO: 00 199 567, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, vložka číslo: 24/N od obchodnej spoločnosti Svoradova, a. s., so sídlom Rajská 7, 811 08 Bratislava, IČO: 47 133 287 zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa vložka číslo: 5750/B5750/B, je neplatné. Súd určuje, že zmluva o úvere uzavretej dňa 10.09.2019 medzi obchodnou spoločnosťou Svoradova, a. s., so sídlom Rajská 7, 811 08 Bratislava, IČO: 47 133 287, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sa, vložka číslo: 5750/B v právnom postavení veriteľa a obchodnou spoločnosťou Novogal a.s., Hlboká cesta 1421, 941 31 Dvory nad Žitavou, IČO: 00 199 567, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, vložka číslo: 24/N v právnom postavení dlžníka, je neplatné.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: zmluva o úvere (č.l. 19, 133), zmluva o prevode členského podielu (č.l. 32, 117), žiadosť o predčasné splatenie (č.l. 48, 116), stanovenie mimoriadnej splatnosti (č.l. 49, 108), odpoveď na listiny (č.l. 52, 85), ručiteľské vyhlásenie (č.l. 60, 64, 90, 96, 102), výpis z notárskeho centrálneho registra (č.l. 167, 218), súpis majetku (č.l. 170, 221), výpis z účtu (č.l. 171, 222), výpočet hodnoty ekonomických ukazovateľov (č.l. 172, 223), zápisnica zo zasadnutia mimoriadnej členskej schôdze č.l. 178), email zo dňa 24.11.2021 a vec posudzoval podľa § 137 CSP.

7. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade sa žalobca domáhal určenia neplatnosti stanovenia mimoriadnej splatnosti úveru, neplatnosti výzvy na zaplatenie zmluvnej pokuty a neplatnosti

zmluvy o úvere. Uviedol, že právne skutočnosti sú také okolnosti, na ktoré sa viaže vznik, zmena alebo zánik právnych vzťahov. Právna teória ich delí na vôľové konania a udalosti a stavy. Vôľové konanie je právna skutočnosť spočívajúca v takom správaní, na ktoré právna norma viaže vznik, zmenu alebo zánik práva. Jednostranné právne úkony - stanovenie mimoriadnej splatnosti úveru a výzvy na zaplatenie zmluvnej pokuty a dvojstranný právny úkon - úverová zmluva, predstavujú právnu skutočnosť. Prípustnosť žaloby na určenie právnej skutočnosti v zmysle ustanovenia § 137 písm. d) CSP vyplýva z osobitného predpisu. Prípustnosť určenia platnosti resp. neplatnosti zmluvy o úvere, ani neplatnosť stanovenia mimoriadnej splatnosti a výzva na zaplatenie zmluvnej pokuty nevyplýva z osobitného predpisu a teda nie je naplnená podmienka prípustnosti takejto žaloby. Súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14.04.2021 č.k. 9Cdo/7/2021, kde súd vyslovil: „U žalôb na určenie právnej skutočnosti podmienila nová právna úprava možnosť ich podania vtedy, ak požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu. Podľa novej právnej úpravy nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to nevyplýva z osobitného predpisu.“ Obdobne súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.01.2020 sp.zn.: 4Cdo/17/2019:„ Žaloba o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy ako žaloba o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu a preto jej nie je možné vyhovieť.“

8. Súd prvej inštancie v zmysle nových procesných pravidiel posudzoval prípustnosť predmetnej žaloby v nadväznosti na ustanovenie § 137 písm. d) CSP a dospel k záveru, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva možnosť napadnutia platnosti predmetnej zmluvy resp. jednostranných právnych úkonov žalobou o určenie jej platnosti. Súd konštatoval, že osobitným zákonom v danom prípade nemôže byť ustanovenie OZ o absolútnej neplatnosti právnych úkonov a to aj za možného konštatovania absolútnej neplatnosti, na ktorú má súd prihliadať ex offo. Pre absenciu ustanovenia právneho predpisu, ktorý by predmetnú žalobu pripúšťal, súd žalobu zamietol.

9. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP.

10. Proti predmetnému meritórnemu rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, dôvodiac podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e) a h) CSP.

11. Žalobca v odvolaní uviedol, že sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, nakoľko z ustanovenia § 137 CSP vyplýva, že jednotlivé druhy žalôb sú v tomto ustanovení uvedené demonštratívne, a teda nie definitívne. Iná súkromnoprávna žaloba ako tá, ktorá je uvedená v § 137 CSP je prípustná za predpokladu, že vyplýva z hmotného práva. V prípade, ak by mal zákonodarca záujem takto striktne a formalisticky oklieštiť druhy žalôb, nepoužil by v ustanovení § 137 CSP slovo „najmä“. Je teda zrejmé, že zákon umožňuje aj podanie iných žalôb ako tých, ktoré priamo v tomto zákonnom ustanovení uvádza a nesankcionuje ich podanie neprípustnosťou, takáto možnosť súdu nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia CSP. Žalobca má za to, že nesprávne posúdenie otázky prípustnosti žaloby znamená vo svojich dôsledkoch odopretie súdnej ochrany a teda popretie samej podstaty základného práva na súdnu ochranu. Uviedol, že poukázal na pojednávaní na skutočnosť, že podľa výpisu z obchodného registra žalovaného, t. j. obchodnej spoločnosti Svoradova, a. s., menom spoločnosti konajú a podpisujú predseda predstavenstva a podpredseda predstavenstva spoločne. Podpisovanie za spoločnosť sa vykoná tak, že k vytlačenému alebo napísanému obchodnému menu spoločnosti, funkcii a menu podpisujúceho pripojí podpisujúci svoj podpis. Zmluva o úvere zo dňa 10.09.2019, ako aj listina Stanovenie mimoriadnej splatnosti úveru a výzva na zaplatenie zmluvnej pokuty zo dňa 14.07.2021 bola podpísaná v mene žalovaného predsedom predstavenstva JUDr. Mikulášom Trstenským, CSc. a podpredsedom predstavenstva Ing. Imrichom Tomasekom, pričom funkcia predsedu predstavenstva JUDr. Mikuláša Trstenského, CSc. zanikla uplynutím funkčného 5 ročného obdobia, t. j. dňom 25.04.2018. Z uvedeného vyplýva, že konal v mene spoločnosti len podpredseda predstavenstva, hoci mali konať predseda a podpredseda predstavenstva spoločne, nekonala právnická osoba riadne svojím štatutárnym orgánom a právne úkony sú z toho dôvodu absolútne neplatné pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ <https://www.mzdovecentrum.sk/form/goto.ashx?t=27&p=1350822-1350823&f=2>). Nedostatok spôsobu konania štatutárneho orgánu spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu.

12. Žalobca dal odvolaciemu súdu do pozornosti skutočnosť, že súdy pri rozhodovaní sporov nie sú viazané označením právneho základu žaloby, ktorý žalobca uvedie v označení žaloby. Civilný sporový poriadok ukladá žalobcovi, aby pri je podaní splnil určité formálne a materiálne náležitosti.

Náležitosti žaloby vypočítava Civilný sporový poriadok v ust. § 132 a nasled., kedy uvádza, že žalobca uvedie okrem všeobecných náležitostí podania a označenia strán sporu aj pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Z uvedeného podľa neho vyplýva, že žalobca je povinný v žalobe opísať skutkové a právne skutočnosti preukazujúce jeho právo, ktorého ochrany sa prostredníctvom súdu domáha, ale nie je povinný v žalobe uvádzať právny základ nároku uplatneného v žalobe, nakoľko tento vymedzuje konajúci súd meritórnym rozhodnutím vo veci samej. Nakoľko súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nešpecifikoval správny osobitný predpis, na podklade ktorého podáva žalobu, mal súd prvej inštancie podľa obsahu žaloby túto subsumovať pod osobitný predpis, podľa ktorého je takáto žaloba prípustná. Žalobca konkrétne uviedol, že sa podanou žalobou domáha neplatnosti právnych úkonov. Keď súd prvej inštancie konštatoval, že ani občiansky zákonník nepredstavuje osobitný predpis na podanie žaloby mal na žalobu prihliadať analogicky podľa právneho predpisu, ktorý je k právnej úprave najbližšie. Žalobcovi nemožno pripisovať bremeno absencie osobitných ustanovení občianskeho zákonníka, ktoré mu nedávajú možnosť domáhať sa ochrany svojich práv a právom chránených záujmov na súde. Žalobca nenesie zodpovednosť za skutočnosť, že občiansky zákonník resp. zákonodarca pri jeho tvorbe nepredpokladal, že v budúcnosti sa zmení procesný právny predpis, ktorý bude na podanie žaloby vyžadovať osobitné splnomocnenie špeciálneho hmotnoprávneho predpisu. Dokonca ani sám súd prvej inštancie nedal v napadnutom uznesení odpoveď na to, na podklade ktorého osobitného predpisu mala byť žaloba podaná.

13. Žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/268/2019 z 25.11.2020 a uviedol, že ak mal súd prvej inštancie za to, že žaloba má vady, mal žalobcu vyzvať v zmysle ust. § 129 CSP na odstránenie vád v určenej lehote, čo však konajúci súd neurobil, je týmto konanie postihnuté vadou, záver súdu bol predčasný a takýmto nesprávnym procesným postupom znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vo vzťahu k predčasnosti záveru súdu prvej inštancie o neprípustnosti žaloby žalobca poukázal aj na závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 35/2019, v zmysle ktorého je účelom civilného procesu spory riešiť (rozhodovať ich) a prinášať spravodlivosť, a nie ich odmietať (teda „nesúdiť“) cez rôzne arbitrárne procedurálne rituály.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

15. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 6.12.2022. Uviedol, že napriek záveru súdu prvej inštancie (potvrdeného odvolacím súdom) v uznesení č.k. 40Cb/76/2021-232, ktorým súd zamietol návrh na neodkladné opatrenie, žalobca petit žaloby neupravil tak, aby bol v súlade s ust. § 137 CSP a neupravil ho ani na pojednávaní konanom dňa 8.9.2022, kedy súd prvej inštancie opätovne, v rámci predbežného právneho posúdenia veci uviedol, že takáto žaloba nie je s ohľadom na ust. § 137 písm. d) CSP prípustná, a preto žalobcu vyzval na opravu petitu. Žalobca však naďalej trval na petite žaloby, tak ako bola pripustená na pojednávaní konanom dňa 8.9.2022. Žalobca mal teda dostatok času (približne 1 rok) na zmenu petitu žaloby tak, aby odstránil jeho vady, čo však napriek tomu, že bol zastúpený advokátom neurobil.

16. Žalovaný má za to, že právny názor súdu prvej inštancie je nepochybne správny a zodpovedá aj právnemu názoru uvedenému v odbornej literatúre, v zmysle ktorého „Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 OZ). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto napr. výrok rozsudku, že kúpna zmluva je neplatná, nemá výpovednú hodnotu, či je v čase jeho vyhlásenia vlastníkom veci žalobca, alebo niekto iný.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, str. 505). Žalobca síce v odvolaní tvrdí, že uviedol všetky rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyplýva čoho sa domáha (aký výsledok sporu sleduje), avšak zo samotných navrhovaných výrokov petitov, a to aj po výzve súdu na ich opravu, je zrejmé, že sa neochvejne domáha určenia právnej skutočnosti - neplatnosti právnych úkonov v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP. Podanie takejto žaloby však zjavne nevyplýva z osobitného predpisu, ako predpokladá ust. § 137 písm. d) CSP (a takýto určite nie je Obč. zák., na ktorý žalobca poukazuje, keďže ten rieši len dôvody neplatnosti právnych úkonov, avšak neustanovuje právo na podanie žaloby na ich neplatnosť), a preto žaloba v tejto veci nie je prípustná.

17. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 12.1.2023. Uviedol, že z aktuálneho výpisu z obchodného registra vyplýva, že funkcia predsedu predstavenstva JUDr. Mikuláša Trstenského, CSc. u žalovaného vznikla dňa 25.04.2013, a teda v zmysle kogentných zákonných ustanovení jeho funkcia zanikla uplynutím 5 ročného funkčného obdobia, t. j. dňom 25.04.2018, a keďže žalovaný nezapísal žiadnu novú osobu či prípadne aj tú istú ako člena štatutárneho orgánu s novým dátumom vzniku jej funkcie a ani neuložil žiadnu listinu o ustanovení do funkcie štatutárneho orgánu do zbierky listín, je zrejmé, že k žiadnemu zverejneniu nového člena štatutárneho orgánu zo strany žalovaného nedošlo. Do zbierky listín nebolo doložené rozhodnutie orgánu spoločnosti o ustanovení do funkcie, ani podpisový vzor s úradne osvedčeným podpisom, ako ani len súhlas osoby vymenovanej do funkcie, t. j. jej prejav vôle, osoby s jej vymenovaním do funkcie člena predstavenstva spoločnosti. Z pohľadu materiálnej publicity je potrebné si túto právnu skutočnosť vyvodzovať v neprospech zapísanej osoby, t. j. žalovaného a v zmysle tohto zápisu a nedoložených listín do zbierky listín považovať funkciu predsedu predstavenstva JUDr. Mikuláša Trstenského, CSc. v spoločnosti žalovaného za skončenú. Na základe toho nemožno listiny - zmluvu o úvere zo dňa 10.09.2019, Stanovenie mimoriadnej splatnosti úveru a plnomocenstvo považovať za uzatvorené platne, keďže neboli podpísané osobami oprávnenými konať za spoločnosť. Poukázal na to, že z dikcie § 39 OZ stricto sensu vyplýva, že absolútnu neplatnosť spôsobuje akýkoľvek rozpor účelu alebo obsahu zmluvy so zákonom, bez ohľadu na konkrétne okolnosti. Takéto stanovisko pretrváva aj v judikatúre, podľa ktorej neplatnosť zmluvy spôsobená rozporom so zákonom je objektívnou skutočnosťou. Neprihliada teda na to, ktorý z účastníkov neplatnosť spôsobil a či niektorý z nich konal v dobrej viere. Ak určitý právny úkon je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom, tak je irelevantné, ako konkrétne osoby v individuálnych prípadoch postupujú podľa absolútne neplatného právneho úkonu alebo jeho časti. Nedostatok spôsobu konania štatutárneho orgánu spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Poukazuje pritom na § 34 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je právny úkon prejav vôle, a § 37 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Podľa jeho názoru, ak nie je dodržaný spôsob konania za spoločnosť, nemôže byť daná vôľa spoločnosti. Ak konal za spoločnosť len jeden z členov štatutárneho orgánu a mali konať viacerí, tak v takom prípade spoločnosť neprejavila platne svoju vôľu a takýto úkon je od počiatku absolútne neplatný, na čo musia súdy prihliadať z úradnej povinnosti.

18. Žalobca ďalej uviedol, že vo vzťahu k procesnej prípustnosti žaloby, ako aj k odstraňovaniu vád súdom sa podrobne vyjadrili v podanom odvolaní.

19. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu vyjadril podaním zo dňa 22.2.2023, v ktorom uviedol, že žalobca sa vo vyjadrení nevenuje procesným dôvodom, pre ktoré bola žaloba v tejto veci zamietnutá, ale opätovne predkladá ďalšiu právnu argumentáciu (a v tej súvislosti dokonca predkladá nové dôkazy), ktorá sa týka hmotnoprávnej stránky veci. Žalovaný je presvedčený o tom, že žalobca bol v omeškaní s vrátením úveru žalovanému od 15.7.2021 do 17.12.2021, keďže mal vrátiť úver najneskôr dňa 15.7.2021 na základe právneho úkonu stanovenia mimoriadnej splatnosti úveru; úrok z omeškania za predmetné obdobie predstavuje sumu 152.876,72 EUR. Vzhľadom na dojednanie zmluvy o úvere, že akékoľvek plnenie dlžníka sa najprv zarátava na príslušenstvo a potom na istinu (čl. II bod 5, posledná veta), zaplatenú sumu 4.000.000 EUR je potrebné najprv zarátavať na príslušenstvo (v danom prípade na úroky z omeškania) a až potom na istinu (samotný úver). Zaplatením sumy 4.000.000 EUR tak došlo k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 152.876,72 EUR a k zaplateniu istiny (úveru) vo výške 3.847.123,28 EUR. Vzhľadom na uvedené žalovaný inicioval exekučné konanie, v ktorom žalovaný ako oprávnený vymáha od žalobcu ako povinného zaplatenie istiny úveru vo výške 152.876,72 EUR s príslušenstvom. Okresný súd Banská Bystrica sa v uznesení sp. zn. 46Ek/2551/2022 zo dňa 7.12.2022, ktorým zamietol návrh žalobcu (tam povinného) na zastavenie exekúcie, vysporiadal aj s argumentáciou ohľadom neplatnosti zmluvy o úvere a právneho úkonu stanovenia mimoriadnej splatnosti úveru, kedy jednoznačne uviedol, že táto nie je dôvodná, a preto považoval tieto právne úkony za platné. Zároveň súd potvrdil, že si žalovaný oprávnene vymáha aj časť istiny úveru (s prísl.).

20. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) prejednal vec podľa § 380 ods. 1 bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 3 CSP oznámený na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave dňa 5.3.2024. Po

oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a dôvodmi odvolania žalobcu odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne.

21. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca sa pôvodne domáhal, aby súd určil, že „stanovenie mimoriadnej splatnosti úveru a výzva na zaplatenie zmluvnej pokuty zo dňa 14.07.2021 adresované obchodnej spoločnosti Novogal a.s., Hlboká cesta 1421, 941 31 Dvory nad Žitavou, IČO: 00 199 567, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, vložka číslo: 24/N od obchodnej spoločnosti Svoradova, a. s., so sídlom Rajská 7, 811 08 Bratislava, IČO: 47 133 287, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa vložka číslo: 5750/B5750/B, je neplatné a ustanovenie čl. V. ods. 1. písm. a) zmluvy o úvere uzavretej dňa 10.09.2019 medzi obchodnou spoločnosťou Svoradova, a. s., so sídlom Rajská 7, 81108 Bratislava, IČO: 47 133 287, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sa, vložka číslo: 5750/B v právnom postavení veriteľa a obchodnou spoločnosťou Novogal a.s., Hlboká cesta 1421, 94131 Dvory nad Žitavou, IČO: 00 199 567, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, vložka číslo: 24/N v právnom postavení dlžníka, je neplatné. Súd určuje, že ustanovenie čl. IV. ods.16. zmluvy o úvere uzavretej dňa 10.09.2019 medzi obchodnou spoločnosťou Svoradova, a. s., so sídlom Rajská 7, 811 08 Bratislava, IČO: 47 133 287, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sa, vložka číslo: 5750/B v právnom postavení veriteľa a obchodnou spoločnosťou Novogal a.s., Hlboká cesta 1421, 94131 Dvory nad Žltavou, IČO: 00 199 567, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, vložka číslo: 24/N v právnom postavení dlžníka, je neplatné“.

22. Ako vyplýva ďalej zo spisu, na základe návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie uznesením č.k. 40Cb/76/2021-232 zo dňa 27.8.2021 návrh zamietol z dôvodu, že žalobca neosvedčil nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca sa žalobou vo veci samej domáha voči žalovanému určenia stanovenia mimoriadnej splatnosti úveru a následnej výzvy na zaplatenie zmluvnej pokuty za neplatné a určenia ustanovenia čl. V ods. 1 písm. a) a čl. IV. ods. 16 za neplatné, pričom Civilný sporový poriadok pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu. Predmetné uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 3Cob/191/2021-278 zo dňa 28. 10. 2021.

23. Zo zápisnice o pojednávaní dňa 8.9.2022 odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby (v znení ako je uvedené v ods. 5 tohto rozhodnutia) a následne dal predbežné právne posúdenie zhodné ako uviedol v uznesení o zamietnutí neodkladného opatrenia, t. j. že žaloba v znení ako je podaná žalobcom je neprípustná. Následne žalobca požiadal vzhľadom na predbežný právny názor súdu o prerušenie pojednávania s tým, že po prerušení pojednávania zotrval na svojej žalobe a svojej argumentácii. Súd prvej inštancie po poučení podľa § 154 CSP a záverečnom zhrnutí stranami sporu podľa § 182 CSP rozhodol tak, že žalobu zamietol.

24. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdiť, či žaloba podaná žalobcom je prípustná a ak nie je, či súd postupoval správne, ak ju bez ďalšieho zamietol.

25. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

26. Odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozsudku, keďže súd prvej inštancie dospel k správnemu záveru, že v tomto prípade nie je žaloba na učenie právnej skutočnosti prípustná.

27. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o
a) splnení povinnosti,
b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

28. V zmysle s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR sa môže každý zákonom ustanoveným spôsobom domáhať svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného

práva možno uplatňovať prostredníctvom procesného úkonu - žaloby, obsah ktorej definuje ustanovenie § 137 CSP. Predmetné ustanovenie pomerne výrazne modifikuje predošlú právnu úpravu, nakoľko v písm. c) sa rozlišuje „klasická“ určovacia žaloba a podľa písm. d) žaloba o určení inej právnej skutočnosti. Touto právnou úpravou mienil zákonodarca vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti, resp. platnosti všetkých právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu určovacej žaloby. Nová právna úprava pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že v tomto prípade podanie žaloby na určenie právnej skutočnosti zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, takáto žaloba teda nie je prípustná.

29. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu, podľa ktorého predmetná žaloba je prípustná z dôvodu, že jednotlivé druhy žalôb sú v § 137 CSP uvedené demonštratívne, čo je vyjadrené slovom „najmä“. Podľa žalobcu zákon umožňuje aj podanie iných žalôb ako tých, ktoré sú priamo uvedené v tomto zákonnom ustanovení. Možno súhlasiť so žalobcom, že ustanovenie § 137 upravuje jednotlivé druhy žalôb demonštratívne. Iná súkromnoprávna žaloba je však prípustná iba za predpokladu, že osobitný petit vyplýva z hmotného práva, čo znamená, že hmotné právo musí založiť oprávnenie súdu rozhodnúť tak, že výrok súdu neznie ani na splnenie povinnosti, ani na deklaratórne určenie existencie/ neexistencie práva, či právnej skutočnosti. Na identifikáciu či ide o tzv. inú v § 137 nepomenovanú súkromnoprávnu žalobu je rozlišovacím kritériom žalobný návrh a zároveň aj právny dôvod tvrdeného práva. Znakom týchto žalôb je, že majú konštitutívne účinky. Ako príklad uvádza právna teória ako aj súdna prax žaloby o nahradenie vyhlásenia vôle súdnym rozhodnutím (§ 50a OZ), žaloba prehlasovaných vlastníkov (§ 139 ods. 3 OZ), žaloba na zrušenie BSP za trvania manželstva (§ 148 ods. 2, § 148a ods. 2 OZ), žaloba o určenie obsahu zmluvy (§ 290 ods. 2 Obch. zák.), žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku a pod.

30. Podľa odvolacieho súdu žaloba podaná žalobcom nie je iným druhom žaloby neuvedeným v § 137 CSP, pretože nespĺňa podmienky uvedené v prechádzajúcom odseku. V tomto prípade ide o žalobu na určenie právnej skutočnosti, ktorá je však prípustná iba za predpokladu, ak to vyplýva z osobitného predpisu (napr. určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa Zákonníka práce, výpovede nájmu bytu podľa Občianskeho zákonníka, uznesenia valného zhromaždenia podľa Obchodného zákonníka alebo dobrovoľnej dražby podľa zákona o dobrovoľných dražbách). Žalobca nemá možnosť žalovať neplatnosť právnych úkonov (domáhať sa určenia právnej skutočnosti), pretože takáto žaloba z osobitného predpisu nevyplýva. „Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 OZ). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto napr. výrok rozsudku, že kúpna zmluva je neplatná, nemá výpovednú hodnotu, či je v čase jeho vyhlásenia vlastníkom veci žalobca, alebo niekto iný.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, str. 505).

31. Odvolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru zhrnutú v rozhodnutí NS SR z 20. októbra 2022 sp. zn. 1Obdo/51/202, R1/2023, podľa ktorého: "Žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu (podaná za účinnosti Civilného sporového poriadku) je žalobou o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku. Jej prípustnosť je podmienená existenciou osobitného predpisu, ktorý určitú osobu oprávňuje podať týmto predpisom špecifikovanú určovaciu žalobu."

32. V odôvodnení citovaného rozhodnutia najvyšší súd uvádza: Z vlastnej rozhodovacej činnosti sú dovolaciemu súdu známe aj ďalšie nepublikované rozhodnutia NS SR ako súdu dovolacieho, ktoré boli vydané pred vyhlásením napadnutého rozsudku, a v ktorých NS SR riešil otázku stretu doterajšej a novej procesnej úpravy. Ide najmä o uznesenie sp. zn. 4Cdo/17/2019 z 29. januára 2020, v ktorom NS SR skúmal prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v súvislosti s dovolateľom nastolenou právnou otázkou - „žaloba o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy ako žaloba o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu.“ Konštatoval, že otázka bola vyriešená uzneseniami NS SR sp. zn. 6Cdo/15/2017, sp. zn. 6Cdo/30/2018 a sp. zn. 5Obo/12/2018, teda ešte pred vydaním dovolaním napadnutého rozhodnutia. Poukázal na to, že oproti pôvodnej právnej úprave v OSP nová právna úprava CSP rozlišuje žaloby na určenie práva (§ 137 písm. c/ CSP) a žaloby na určenie právnej skutočnosti (§ 137 písm. d/ CSP). „U

žalôb na určenie práva nová právna úprava zotrvala na preukázaní naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (s výnimkou, ak tento naliehavý záujem vyplýva z osobitného predpisu). U žalôb na určenie právnej skutočnosti podmienila nová právna úprava možnosť ich podania vtedy, ak požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu. Podľa novej právnej úpravy nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to nevyplýva z osobitného predpisu. Táto právna úprava však nebola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie účinná a konajúce súdy tak musia úkony strán sporu (§ 470 ods. 2 CSP) posudzovať podľa účinkov a podmienok uvedených v OSP v znení účinnom v čase ich uskutočnenia. Takýto postup (žalovanými požadovaná aplikácia predpokladu naliehavého právneho záujmu daného výlučne zákonom pre určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP) by bol ústavne nekonformným výkladom danej normy. Je teda potrebné osvedčiť naliehavý právny záujem výlučne vo vzťahu k pôvodne predvídanému postupu v ust. § 80 písm. c/ OSP.“ Obdobne bol problém stretu starej a novej procesnej úpravy určovacích žalôb riešený aj v uzneseniach NS SR sp. zn. 8Cdo/196/2019 z 18.09.2019 a sp. zn. 7Cdo/139/2019 z 30.01.2020. Z vyššie citovaných rozhodnutí - podľa názoru dovolacieho súdu - vyplýva, že už v čase rozhodovania odvolacieho súdu v prejednávanej veci existovala ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, ktorá bez akýchkoľvek pochybností považovala žaloby o určenie (ne)platnosti právnych úkonov, podané po 1. júli 2016, za žaloby o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP, ktorých prípustnosť je podmienená existenciou osobitného predpisu. Uvedenú rozhodovaciu prax potvrdzujú aj ďalšie (t. j. po rozhodnutí odvolacieho súdu vydané) rozhodnutia vo veciach sp. zn. 7Cdo/268/2019, 4Obdo/56/2020, 4Obdo/71/2020, 4Cdo/26/2021, 9Cdo/7/2021. Dovolací súd poukazuje na to, že uznesenie sp. zn. 7Cdo/268/2019 z 25.11.2020 bolo dokonca publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR ako judikát (R 14/2021). Právny názor, podľa ktorého podľa novej právnej úpravy CSP nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov (právnej skutočnosti), ak to nevyplýva z osobitného predpisu, je prijímaný naprieč senátmi tak občiansko-právneho, ako aj obchodno-právneho kolégia NS SR a vo veci rozhodujúci senát nevidí ani v posudzovanom prípade dôvod na odklon od uvedeného právneho názoru.

33. Odvolací súd zdôrazňuje, že citovaný judikát je plne aplikovateľný na prejednávaný spor, keďže predmetom sporu bola neplatnosť právneho úkonu - kúpnej zmluvy pre rozpor s § 39 Občianskeho zákonníka. Ako vyplýva z odôvodnenia judikátu, dovolací nepokladal ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka o absolútnej neplatnosti za osobitný predpis, na základe ktorého by bolo možné podať žalobu o určenie neplatnosti právnej skutočnosti. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je teda v súlade s právnym názorom vysloveným v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít.

34. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že súd ho mal za účelom ustálenia predmetu sporu vyzvať na odstránenie vád, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca sa podanou žalobou výslovne domáhal neplatnosti právnych úkonov (stanovenia mimoriadnej splatnosti a výzvy na zaplatenie zmluvnej pokuty zo dňa 14.7.2021 ako aj samotnej zmluvy o úvere) a na tomto svojom názore zotrvával aj v odvolaní zo dňa 23. 9. 2021 proti uzneseniu č.k. 40Cb/76/2021-232, ktorým súd zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie v uznesení č.k. 40Cb/76/2021-232 zo dňa 27. 8. 2021 ustálil, že zmluvy a iné právne úkony resp. ich platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami, a teda, že sa žalobca v tejto veci domáha určenia právnej skutočnosti podľa ust. § 137 písm. d) CSP. Zároveň však dospel k záveru, že možnosť takejto žaloby žalobcovi nevyplýva z osobitného právneho predpisu, čo bol aj dôvod, pre ktorý zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia. Napriek uvedenému záveru súdu prvej inštancie žalobca petit žaloby neupravil tak, aby bol v súlade s § 137 CSP a neupravil ho ani na pojednávaní konanom dňa 8. 9. 2022, kedy súd prvej inštancie opätovne, v rámci predbežného právneho posúdenia veci uviedol, že takáto žaloba nie je s ohľadom na ust. § 137 písm. d) CSP prípustná, a preto žalobcu vyzval na opravu petitu. Žalobca však naďalej trval na petite žaloby, tak ako bola pripustená na pojednávaní konanom dňa 8. 9. 2022.

35. Na podporu svojej argumentácie žalobca odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/268/2019 zo dňa 25.11.2020. Odvolací súd zistil, že rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky R 14/21 s právnou vetou: „Obsah žaloby nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami v žalobe. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh“. Z odôvodnenia citovaného rozhodnutia vyplýva: „17. Podľa názoru dovolacieho súdu predmet sporu v danej veci nie je možné jednoznačne ustáliť (pozri

bod 3). Zo samotného petitu žaloby síce vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala vyslovenia neplatnosti spornej zmluvy a prísne formalisticky (iba z obsahu petitu) bolo potom možné podriadiť danú vec pod procesný režim ustanovenia § 137 písm. d/ CSP, ale z obsahu samotnej žaloby tiež vyplýva, že mohlo ísť aj o žalobu v procesnom režime ustanovenia § 137 písm. c/ CSP. V takomto prípade by mal petit žaloby ale spočívať v určení, či tu právo je alebo nie je (žalobkyňa nie je spoludlžníčkou spornej zmluvy), teda nešlo by o neplatnosť spornej zmluvy. Pokiaľ žalobkyňa formálne figurovala v spornej zmluve ako jej účastník (spoludlžník), je tiež nepochybné, že sa jedná o spotrebiteľský spor, na ktorý okrem všeobecných hmotnoprávnych a procesnoprávnych ustanovení dopadá aj režim uvedený v bode 12.3.“

36. Podľa odvolacieho súdu nie je možné aplikovať citované rozhodnutie na daný spor, keďže žalobkyňa sa podľa citovaného rozhodnutia domáhala určenia neplatnosti spotrebiteľských zmlúv (zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a Rámcovej zmluvy o poskytovaní kreditných služieb zo dňa 15. apríla 2015), v ktorých ako veriteľ figurovala žalovaná 1/ a ako dlžník žalovaný 2/ a spoludlžník žalobkyňa, a to z dôvodu, že tieto zmluvy žalobkyňa nepodpísala. Podpísať ich mal v jej mene manžel (žalovaný 2/). Formulácia petitu navádzala dojem procesného postupu podľa § 137 písm. d/ CSP. Vecne poukazovala na relatívnu neplatnosť právneho úkonu (§ 40a a § 145 ods. 1 OZ). Rovnako tak v žalobe poukazovala (aj) na existenciu naliehavého právneho záujmu spočívajúceho v tom, že ak by žalobkyňa túto žalobu nepodala, žalovaný 1/ ako veriteľ by si voči žalobkyni mohol uplatniť nárok na zaplatenie dlžnej sumy, vrátane príslušenstva. V tomto ohľade uviedla, že základná procesná podmienka dôvodnosti a úspešnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c/ CSP je teda v prípade žaloby žalobcu splnená. Zjednodušene povedané, hlavným zmyslom podanej žaloby bolo, aby žalobkyňa neniesla prípadnú zodpovednosť z uzavretých spotrebiteľských zmlúv, pretože ona žiadnu z týchto zmlúv nepodpísala (neuzavrela). Podľa názoru dovolacieho súdu bol obsah žaloby a petitu mätúci (bod 13), hoci žalobkyňa bola kvalifikovane právne zastúpená (argument v neprospech strany žalobkyne, pozn.).

37. Predmetom sporu v citovanom judikáte bolo síce určenie neplatnosti právneho úkonu, podľa dovolacieho súdu však išlo o spotrebiteľský spor a predmet sporu nebolo možné presne ustáliť (preto bolo namieste vyzvať na odstránenie vád podania). V prejednávanej veci je predmetom sporu určenie neplatnosti jednostranných právnych úkonov - neplatnosti stanovenia mimoriadnej splatnosti úveru a neplatnosti výzvy na zaplatenie zmluvnej pokuty a neplatnosti dvojstranného právneho úkonu v režime Obchodného zákonníka, pričom ide jednoznačne podľa obsahu žaloby aj o zmeny žalobného návrhu - petitu, o určenie neplatnosti právnej skutočnosti. Ako už bolo uvedené, takáto žaloba je prípustná iba za predpokladu, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Podľa odvolacieho súdu postupoval súd prvej inštancie správne, ak v rámci predbežného právneho posúdenia vyslovil svoj predbežný právny názor o neprípustnosti podanej žaloby, pričom iná povinnosť mu zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva.

38. Vzhľadom na obsiahlu argumentáciu žalobcu uvedenú vo vyjadrení žalobcu zo dňa 22.2.2023 (vyjadrenie k vyjadreniu žalobcu) týkajúcu sa neplatnosti právnych úkonov, odvolací súd uvádza, že táto právna argumentácia sa týka hmotnoprávnej stránky veci a nemá vplyv na dôvody, pre ktoré bola žaloba zamietnutá. Odvolací súd sa preto touto argumentáciou nezaoberal, pričom odkazuje na ustálenú judikatúru. „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07)“.

39. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody dospel odvolací súd k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a preto ho podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

40. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalovanému odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

41. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

42. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.
Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.
Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).